

VĮ „KELIŲ PRIEŽIŪRA“ RIZIKŲ VALDYMO POLITIKA

Rizikų valdymas yra labai svarbi ir neatskiriama kasdieninio valdymo dalis, kuri padeda užtikrinti VĮ „Kelių priežiūra“ (toliau – Įmonė) strategijos įgyvendinimą.

Rizikų valdymą Įmonėje reglamentuoja:

- Rizikų valdymo politika (toliau – Politika), tvirtinama valdybos sprendimu (pagal Įmonės įstatuose įtvirtintas nuostatas);
- Rizikų identifikavimo, vertinimo ir valdymo metodika (toliau – Metodika), tvirtinama Įmonės generalinio direktoriaus įsakymu. Metodika parengta vadovaujantis geriausiomis pasaulio praktikomis, ISO 31000 ir COSO ERM standartų gairėmis bei yra neatskiriama Politikos dalis.

Politika apibrėžia rizikų valdymo tikslus ir principus, rizikų valdymo modelį ir atsakomybes.

Politika peržiūrima ne rečiau kaip 1 kartą per metus. Keičiantis Įmonės strateginėms kryptims, tikslams, rinkos sąlygoms ar kitiems išoriniams/vidiniams veiksniams, kurie įtakoja Įmonę, Politika gali būti peržiūrima ir atnaujinama pagal poreikį.

Už Politikos atnaujinimą atsakingas Rengėjas ar kitas generalinio direktoriaus paskirtas darbuotojas.

Terminai ir apibrėžimai

Rizika. Įmonėje rizika yra traktuojama kaip neplanuotų įvykių, kurie gali paveikti Įmonės strategijos įgyvendinimą ir veiklos tikslų siekimą tiek neigiamai, tiek teigiamai, galimybė.

Rizikų valdymas. Tai visuose Įmonės lygiuose vykstantis struktūrizuotas, suderintas ir nenutrūkstamas procesas, skirtas identifikuoti, įvertinti, prioretizuoti rizikas, sudaryti rizikų valdymo planą, jį įgyvendinti, atlikti nustatytų rizikų ir rizikų valdymo plano įgyvendinimo monitoringą bei eskalavimą.

Rizikų valdymo tikslas

Pagrindinis rizikų valdymo tikslas – užtikrinti savalaikį potencialių rizikų identifikavimą, tinkamą jų įvertinimą ir valdymą bei greitą reagavimą, keičiantis Įmonės kontekstui ar aplinkai, kurioje ji veikia. Tikslui pasiekti Įmonė:

- Identifikuoja potencialias rizikas, keliančias grėsmę kasdieninės veiklos vykdymui ir tikslų pasiekimui;
- Taiko vienodą modelį rizikų identifikavimui, vertinimui ir valdymui visuose struktūriniuose vienetuose;
- Vykdo nuolatinį rizikų valdymo monitoringą ir eskalavimą.

Rizikų valdymo principai

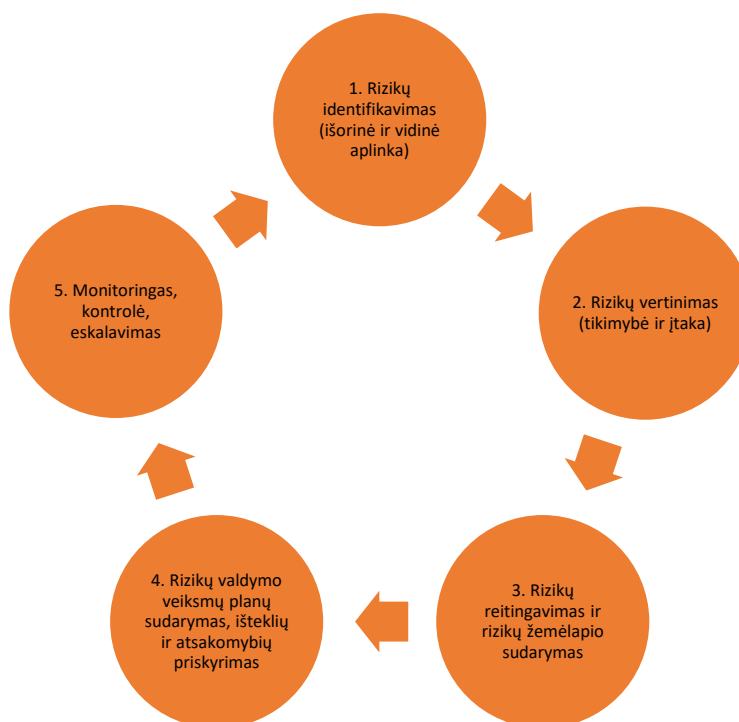
Siekiant užtikrinti efektyvų rizikų valdymą, Įmonėje vadovujamasi šiais principais:

- **Vertės kūrimas ir apsauga.** Rizikų valdymo scenarijai ir priemonės parenkamos taip, kad prisidėtų prie Įmonės tikslų pasiekimo ir veiklos gerinimo.

- **Integravimas į įmonės veiklos procesus.** Rizikos valdymas yra kiekvieno darbuotojo atsakomybės dalis ir yra integruotas į visus procesus, nuo strateginio planavimo iki pokyčių valdymo.
- **Sprendimų priėmimas.** Rizikų valdymas yra pagrindas sprendimų priėmimui, leidžiantis įvertinti alternatyvas, išskirti prioritetus ir pasirinkti geriausias veiksmų kryptis.
- **Sistemiškas, struktūruotas ir savalaikis požiūris** į rizikos valdymą prisideda prie šio proceso veiksmingumo ir nuoseklių, palyginamų, atkartojamų ir patikimų rezultatų užtikrinimo.
- **Geriausia prieinama informacija.** Rizikos vertinimas Įmonėje atliekamas ekspertiniu būdu, tačiau nuolat papildomas naujais kiekybiniais ir kokybiniais rezultatais, rodikliais, kaupiamais istoriniais duomenimis, siekiant tikslaus ir savalaikio jų įvertinimo ir efektyviausių rizikų valdymo priemonių nustatymo.
- **Suderinamumas.** Rizikos valdymo veiksmai turi būti pasirinkti, atsižvelgiant į sritį, kurioje rizika kyla, aplinkybes ir kontekstą.
- **Proporcingumas.** Rizikų eliminavimui ar jų pasireiškimo tikimybės/poveikio minimizavimui skiriami kaštai ir ištekliai turi būti proporcingi naudai, kuri gaunama eliminavus rizikas ir/arba minimizavus jų poveikį.
- **Skaidrumas.** Visa informacija, susijusi su rizikų identifikavimu, valdymu, rizikų eliminavimu/minimizavimu teikiama Įmonės Valdybai nustatytu periodiškumu.
- **Dinamiškumas, reagavimas į pokyčius ir pasikartojimą.** Rizikos reitingavimas Įmonėje atliekamas kartą metuose peržiūrint ir pervertinant identifikuotas ir kilusias naujas rizikas.
- **Nuolatinis tobulinimas.** Rizikų identifikavimo ir vertinimo procesas yra tobulinamas, įvertinant Įmonės sukauptas žinias ir įgytą patirtį.

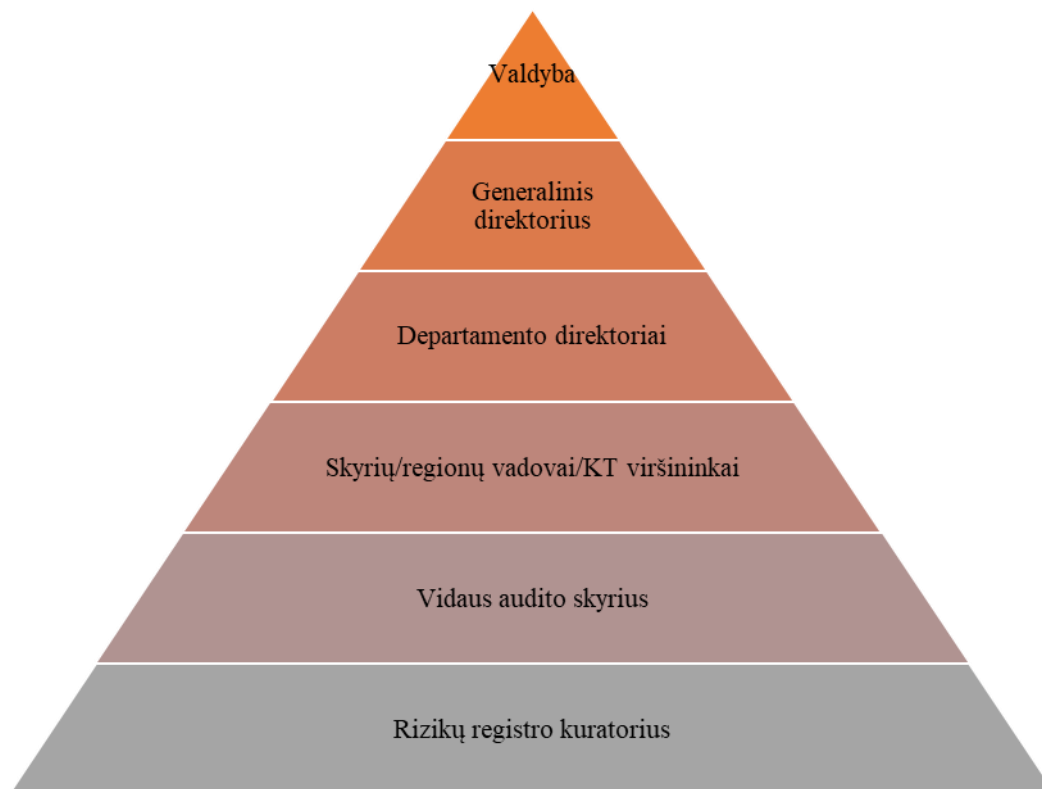
Rizikų valdymo modelis

VĮ „Kelių priežiūra“ taiko rizikų valdymo modelį sudarytą iš 5 etapų. Kiekvieno etapo dalyviai, jų atsakomybės ir funkcijos aprašyti „Rizikų identifikavimo, vertinimo ir valdymo metodikoje“.

1 pav. Rizikų valdymo modelis

Rizikų valdymo proceso dalyvių atsakomybės

2 pav. Rizikų valdymo proceso dalyviai

Valdyba atsakinga už:

- rizikų valdymo politikos patvirtinimą;
- rizikų žemėlapių peržiūrą ne rečiau kaip 1 kartą per metus ir pasiūlymų teikimą dėl rizikų reitingavimo ir/arba naujų rizikų įtraukimo į Įmonės rizikų žemėlapi.
- rizikų, turinčių statusą „labai didelė rizika“, stebėjimą ne rečiau kaip 2 kartus per metus.
- neplaninių rizikų valdymo plano aptarimų, iniciavimą (įvykus reikšmingiems pokyčiams Įmonės išorinėje arba vidinėje aplinkoje).

Generalinis direktorius atsakingas už:

- rizikų identifikavimo, vertinimo ir reitingavimo proceso iniciavimą Įmonės mastu;
- rizikų žemėlapių ir rizikų valdymo planų patvirtinimą bei užtikrinimą, kad rizikų valdymas ir su juo susijusios priemonės atitinka Įmonės strategiją;
- atsakomybių delegavimą darbuotojams skirtinguose struktūriniuose lygiuose;
- Įmonės rizikų žemėlapių pristatymą valdybai;
- rizikų valdymo plano įgyvendinimo sekimą nustatytais laiko intervalais;
- pasiūlymų teikimą dėl rizikų valdymo proceso tobulinimo.

Departamento direktoriai atsakingi už:

- pavaldaus departamento rizikų identifikavimo ir vertinimo proceso užtikrinimą;
- sprendimo priėmimą dėl departamento rizikų reitingo;
- bendro Įmonės rizikų žemėlapių sudarymą;
- pavaldaus departamento rizikų valdymo plano įgyvendinimą ir kontrolę.

Skyrių vadovai/regionų vadovai/grupių vadovai/kelių tarnybų viršininkai atsakingi už:

- Rizikų identifikavimą, vertinimą ir reitingavimą (priklausomai pagal veiklos pobūdį);
- Užduočių, skirtų rizikoms eliminuoti ir/arba jų reitingui sumažinti, vykdymą;
- Užduočių, skirtų rizikoms eliminuoti ir/arba jų reitingui sumažinti, delegavimą pavaldiems darbuotojams.

Rizikų registro kuratorius atsakingas už:

- Įmonės bendro rizikų registro vedimą: surenka informaciją apie identifikuotas rizikas, jų vertinimą ir reitingavimą iš skyrių skyrių/regionų/grupių vadovų, departamento direktorių. Rizikos peržiūrimos ar nėra dubliavimo įmonės mastu ir sugrupuojamos registre pagal Įmonėje patvirtintą metodiką.
- rizikų registro savalaikį atnaujinimą: papildymą naujomis rizikomis, rizikų reitingo statuso sekimą;
- susirinkimų organizavimą rizikų identifikavimo, vertinimo, reitingavimo ir informacijos atnaujinimo klausimais.
- Informacijos teikimą vadovybei rizikų valdymo plano įgyvendinimo klausimais.

Vidaus audito skyrius atsakingas už:

- rizikų valdymo plano peržiūrą;
- užduočių vykdymo ir atskirų priemonių efektyvumo vidaus audito atlikimą;
- vidaus audito išvadų ir rekomendacijų dėl rizikų valdymo proceso tobulinimo pasiūlymų teikimą Įmonės vadovybei.